

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เลขที่แบบสอบถาม.....

แบบสอบถาม

แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 เพศ

- () 1. ชาย () 2. หญิง

1.2 อายุ.....ปี

1.3 ระดับการศึกษา

- () 1. ประถมศึกษา
() 2. มัธยมศึกษา
() 3. ปวช./ปวส./อนุปริญญา
() 4.ปริญญาตรี

1.4 อาชีพ

- () 1. ค้าขาย
() 2. เกษตรกรรม
() 3. รับจ้าง
() 4. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
() 5. อื่นๆ (ระบุ).....

1.5 สถานภาพสมรส

- () 1. โสด
() 2. แต่งงานและอยู่ด้วยกัน
() 3. แต่งงานและแยกกันอยู่
() 4. หย่า/หม้าย

1.6 สถานภาพในครอบครัว

- () 1. หัวหน้าครอบครัว
() 2. คู่สมรส

()3. บุตร

()4. ญาติ

1.7 รายได้หลักของครอบครัวจาก

()1. ค้าขาย

()2. เกษตรกรรม

()3. รับจ้าง

()4. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

()5. อื่นๆ (ระบุ).....

1.8 รายได้เฉลี่ยของครอบครัวประมาณ (บาท/เดือน)

()1. 5,000 บาท และน้อยกว่า

()2. 5,001-10,000 บาท

()3. 10,001-15,000 บาท

()4. มากกว่า 15,000 บาท

1.9 รายจ่ายเฉลี่ยของครอบครัว (บาท/เดือน)

()1. 5,000 บาท และน้อยกว่า

()2. 5,001-10,000 บาท

()3. 10,001-15,000 บาท

()4. มากกว่า 15,000 บาท

1.10 จำนวนสมาชิกในครอบครัว.....คน

1.11 ประเภทของครอบครัว

()1. บ้านพักอาศัย

()2. ค้าขาย/ประกอบธุรกิจ

()3. บ้านพักและประกอบธุรกิจ

1.12 สถานภาพเป็นเจ้าของ

()1. เป็นของตนเอง

()2. เช่า

()3. ผู้อาศัย

ตอนที่ 2 สถานภาพจัดการขยะมูลฝอย

2.1 ท่านมีวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างไร

- () 1. กำจัดเอง
- () 2. เทศบาลกำจัดให้
- () 3. กำจัดเองและให้เทศบาลกำจัดให้

2.2 ท่านมีวิธีการทิ้งขยะมูลฝอยเพื่อให้เทศบาลมาจัดเก็บอย่างไร

- () 1. ใส่ภาชนะวางไว้หน้าบ้าน
- () 2. นำไปทิ้งในถังขยะที่เทศบาลจัดไว้
- () 3. นำไปใส่รถเมื่อมีรถมาเก็บ
- () 4. อื่นๆ (ระบุ).....

2.3 ก่อนนำขยะมูลฝอยในบ้านไปทิ้ง ท่านมีการคัดแยกขยะมูลฝอยหรือไม่

- () 1. ไม่มีการคัดแยก
- () 2. มีการคัดแยกเพื่อนำไปขาย
- () 3. มีการคัดแยกไว้เลี้ยงสัตว์
- () 4. มีการคัดแยกไว้เผา
- () 5. มีการคัดแยกไว้ทำปุ๋ยหมัก
- () 6. อื่นๆ (ระบุ).....

2.4 ท่านมีวิธีขายของเก่าอย่างไร

- () 1. ขายให้ร้านรับซื้อของเก่า
- () 2. ขายให้รถรับซื้อที่ผ่านหน้าบ้าน
- () 3. อื่นๆ (ระบุ).....

2.5 ผู้ที่คัดแยกขยะในบ้านท่านคือใคร

- () 1. หัวหน้าครอบครัว
- () 2. แม่บ้าน
- () 3. คนใช้
- () 4. บุตร
- () 5. ทุกคนในบ้าน

2.6 วัสดุประเภทใดที่ท่านนำไปขาย

- () 1. กระดาษหนังสือพิมพ์
- () 2. กระดาษทั่วไป
- () 3. กระดาษกล่อง
- () 4. เหล็ก
- () 5. ขวดแก้ว
- () 6. อลูมิเนียม - พลาสติก
- () 7. ไม่มีการนำไปขาย

2.7 คนในครอบครัวเคยใช้ของ Recycle หรือไม่

- () 1. ไม่เคย
- () 2. เคย

ตอนที่ 3 สภาพปัญหาในการกำจัดขยะมูลฝอย

สภาพปัญหา	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. ปัญหาจากเทศบาล 1.1 ความถี่ของเทศบาลในการมาเก็บขยะมูลฝอยมีมากน้อยเพียงใด 1.2 เทศบาลกำจัดขยะถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด 1.3 จำนวนรถเก็บขยะของเทศบาลมีเพียงพอมากน้อยเพียงใด 1.4 สภาพของรถเก็บขนขยะของเทศบาลอยู่ในสภาพดีมากน้อยเพียงใด 1.5 มีขยะตกค้างในชุมชนมีเทศบาลเก็บขนไม่หมดแต่ละวันมากน้อยเพียงใด			

สภาพปัญหา	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
2. ปัญหาจากประชาชน 2.1 ประชาชนไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดเก็บขยะมูลฝอย 2.2 ประชาชนไม่เห็นความสำคัญของปัญหาขยะมูลฝอย 2.3 ประชาชนขาดความรับผิดชอบในการกำจัดขยะมูลฝอย 2.4 ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย 2.5 ท่านคิดว่าประชาชนในชุมชนทิ้งขยะถูกที่มากน้อยเพียงใด 2.6 ประชาชนได้มีการคัดแยกขยะเพื่อลดปริมาณขยะมากน้อยเพียงใด 3. ปัญหาจากชุมชน 3.1 ผู้นำชุมชนไม่เอาใจใส่ในการดูแลควบคุมการกำจัดขยะมูลฝอย 3.2 ชุมชนไม่มีการประชาสัมพันธ์ในการกำจัดขยะ 3.3 ชุมชนไม่ได้มีการกำหนดแหล่งหรือสถานที่ในการกำจัดขยะมูลฝอย 3.4 ในชุมชนของท่านไม่มีการรวมกลุ่มกัน เพื่อช่วยเหลือเทศบาลกำจัดขยะมูลฝอย 3.5 ในชุมชนไม่มีการซื้อขายขยะมูลฝอย			

ตอนที่ 4 ความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอย

	ใช่	ไม่ใช่
1. ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ถ้าแยกออกก่อนที่จะสามารถนำสิ่งของบางอย่างกลับมาใช้ประโยชน์ได้		
2. การเผาขยะประเภทพลาสติก โฟม จะทำให้เกิดก๊าซอันตรายต่อคนชนิดหนึ่ง เรียกว่า ก๊าซซีเอฟซี		
3. การกำจัดขยะที่ถูกหลักวิชา คือ การฝังกลบ		
4. ปุ๋ยหมักจากเศษผัก เศษอาหาร ช่วยทำให้เกิดสารอินทรีย์ที่มีคุณค่าต่อพืช ช่วยให้ดินดีและไม่เลื่อมเหมือนใส่ปุ๋ยเคมี		
5. กะละมังและถังน้ำพลาสติกสีดำทำมาจากพลาสติกเก่า		
6. วัสดุที่ทำจากพลาสติกและโฟมไม่สามารถย่อยสลายได้		
7. ขวดน้ำปลาหรือขวดเหล้าบางชนิดมีคนรับซื้อเพื่อนำไปล้างทำความสะอาดแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ได้		
8. กระดาษที่ใช้แล้วสามารถนำกลับมาทำเป็นกระดาษใช้ใหม่ได้		
9. การทิ้งขยะไม่เป็นที่ เป็นทางผิดกฎหมาย		
10. การทิ้งขยะให้เป็นที่ เป็นทาง เป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคน ส่วนเทศบาลเป็นผู้ให้บริการรวบรวมเก็บขยะไปกำจัดเท่านั้น		
11. การกำจัดขยะมูลฝอยเป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคน		
12. ขยะประเภทกระป๋องสเปรย์ เช่น กระป๋องยาฆ่าแมลงแบบสเปรย์ไม่ควรเผา เพราะอาจเป็นอันตรายจากการระเบิดของกระป๋องได้		
13. เศษแก้วแตกสามารถนำไปหลอมเพื่อทำขวดใหม่ได้		
14. การนำกระดาษที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่เป็นการลดการตัดต้นไม้ได้อีกทางหนึ่ง		
15. คนเก็บขยะมีส่วนช่วยให้ปริมาณขยะลดลงได้		

ตอนที่ 5 ทักษะคติของประชาชนเกี่ยวกับการกำจัดขยะ

	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ
1. การแยกขยะเป็นสิ่งจำเป็น			
2. ปัญหาของขยะเป็นหน้าที่ของทุกคนในชุมชนที่ต้องรับผิดชอบร่วมกัน			
3. การแยกขยะทำให้ปริมาณของขยะน้อยลง			
4. ขยะที่เกิดขึ้นในชุมชนเป็นปัญหาของชุมชนที่ต้องมีการแก้ไข			
5. การลดปริมาณขยะโดยการใช้วัสดุธรรมชาติ เช่น ใบตอง เป็นสิ่งที่ดี			
6. ทุกคนควรทิ้งขยะให้ถูกที่จะทำให้ชุมชนน่าอยู่			
7. ขยะบางชนิดสามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้อีก			
8. ขยะที่เกิดขึ้นในชุมชนจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในชุมชน			
9. การชำระค่าจัดเก็บขยะเป็นหน้าที่ที่ประชาชนต้องให้ความร่วมมือกับส่วนราชการ			
10. ขยะของโรงพยาบาลควรแยกจากการจัดเก็บขยะทั่วไป			

ตอนที่ 6 การปฏิบัติเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอย

	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
1. การคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้ง 2. การทิ้งลงถังขยะที่เทศบาลจัดไว้ให้ 3. การมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะในชุมชนโดยการทิ้งขยะให้เป็นที่เป็นทาง 4. การแยกขยะที่สามารถนำไปขายได้ แล้วย่นากลับไปขายให้ร้านรับซื้อของเก่าหรือรถรับซื้อของเก่าตามบ้าน 5. การกำจัดขยะที่สามารถฝังกลบเองได้นำไปฝังกลบ 6. การหลีกเลี่ยงการใช้โฟมในชีวิตประจำวันเพื่อลดจำนวนขยะ 7. การหลีกเลี่ยงการใช้ถุงพลาสติกในชีวิตประจำวันเพื่อลดจำนวนขยะ 8. การนำเศษอาหารไปเลี้ยงสัตว์ 9. การซื้อของใช้ที่ทำจากวัสดุเก่ามาใช้เป็นประจำ เช่น กระดาษลัง ถังน้ำ พลาสติกที่มีสีดำ 10. การเคยนำของเก่ามาดัดแปลงเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่อีก		

ภาคผนวก ข

โครงการฝึกอบรมคณะกรรมการชุมชน

โครงการอบรมคณะกรรมการชุมชน เพื่อช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอย ในเขตเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู

หลักการและเหตุผล

ขยะมูลฝอย ของเหลือทิ้งจากขบวนการผลิต และการใช้สอยของประชาชนซึ่งเป็น ปัญหาของคนสมัยใหม่ จากการเก็บสถิติการเก็บขยะของกองอนามัยสิ่งแวดล้อมเมืองหนอง บัวลำภู พบว่า ปริมาณขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลมีปริมาณวันละ 15 ตัน แต่เทศบาลสามารถ เก็บขยะนำไปกำจัดยังที่ทิ้ง ณ. บ้านคำแย ได้วันละประมาณ 11-12 ตันเท่านั้น เพราะรถเก็บ ขนขยะมีเพียง 3 คัน มีพื้นที่ต้องเก็บขยะถึง 39 ตารางกิโลเมตร ทำให้ขยะตกค้างในชุมชนวัน ละ 3-4 ตัน ถ้าหากจะเก็บขยะให้หมดแต่ละวัน รถเก็บขยะจะต้องทำงานถึงวันละ 10 – 12 ชั่วโมง โดยไม่มีวันหยุดราชการจึงเป็นปัญหาหนักของเทศบาลที่จะต้องได้รับความร่วมมือ จากประชาชนในชุมชน ให้ช่วยกันลดปริมาณขยะมูลฝอยลงให้เหลือประมาณ 11-12 ตัน หาก ปล่อยปละละเลยไม่ร่วมมือกันเช่นนั้นแล้วจะทำให้ชุมชนขาดความสะอาดเรียบร้อย เกิด ปัญหามลพิษต่อสภาพแวดล้อมมากมาย เช่น การปนเปื้อนของแหล่งน้ำ อากาศเสีย เป็นแหล่ง เพราะพันธุ์และแพร่กระจายของเชื้อโรค ตลอดจนก่อให้เกิดความรำคาญต่างๆ จากกลิ่นและ ฝุ่นละอองตลอดจนเป็นต้นเหตุของอภีภัยอีกด้วย

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้ความรู้แก่ประชาชน และเปลี่ยนแปลงทัศนคติเกี่ยว กับ การทิ้งขยะมูลฝอย การผลิตและการกำจัดขยะมูลฝอยของชุมชน ด้วยวิธีการคัดแยกขยะที่ ยังใช้ประโยชน์ได้มาใช้ใหม่ ซึ่งมีอยู่หลายวิธีด้วยกัน หากประชาชนได้รับความรู้ และมีความ รับผิดชอบร่วมกับเทศบาลแล้ว ก็จะช่วยลดภาระแก่เทศบาลเป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้ความรู้เรื่องการกำจัดขยะมูลฝอย และการคัดแยกขยะมูลฝอยแก่ประชาชน
2. เพื่อปลูกจิตสำนึก เสริมสร้าง และพัฒนาผู้นำชุมชนให้มีศักยภาพและสามารถถ่ายทอดความรู้ ข่าวสาร และเทคโนโลยีแก่ประชาชนในชุมชน
3. เพื่อให้คณะกรรมการชุมชนทราบถึงแนวทางในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน

4. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุมชน
5. เพื่อให้ผู้นำชุมชนเกิดความรักความสามัคคีต่อกัน

วิธีดำเนินการ

1. จัดทำโครงการ ขออนุมัติดำเนินการ
2. จัดทำตารางกำหนดการ การฝึกอบรม จัดเตรียมเอกสารสำหรับแจกจ่ายแก่ผู้เข้ารับ

การอบรม

3. ประสานงาน เชิญคณะกรรมการชุมชนทั้ง 29 ชุมชนเข้ารับการอบรม
4. ติดต่อขอใช้สถานที่ฝึกอบรม
5. ประสานวิทยากร ผู้ให้ความรู้
6. ดำเนินการฝึกอบรมตามตารางกำหนดการ
7. สรุป ประเมินผลการฝึกอบรม แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ของชุมชนเพื่อคัดเลือกชุมชนดีเด่น

เป้าหมาย

จัดอบรมคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู จำนวน 29 ชุมชน
รวม 261 คน

ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ 11 มีนาคม 2541

สถานที่ดำเนินการ

ห้องประชุม สหกรณ์ออมทรัพย์ครู จังหวัดหนองบัวลำภู

งบประมาณดำเนินการ

1. ค่าอาหารกลางวัน เครื่องดื่ม และอาหารว่าง	เป็นเงิน 13,000 บาท
2. ค่าจัดทำเอกสารแจกจ่ายผู้เข้าอบรม	เป็นเงิน 2,000 บาท
3. ค่าเช่าสถานที่อบรม	เป็นเงิน 1,000 บาท
4. ค่าตอบแทนวิทยากร	เป็นเงิน 1,000 บาท
5. ค่าวัสดุ อุปกรณ์อื่นๆ เช่น เทปหมอลำ ป้าย เชิญชวน คัดแยกขยะ 29 ชุมชน	เป็นเงิน 5,000 บาท
6. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการฝึกอบรม	เป็นเงิน 1,000 บาท
	รวมเป็นเงิน 23,000 บาท

ผู้รับผิดชอบโครงการ

- นางสุลักษณ์ นิสัยนัตต์ ปลัดเทศบาล
- เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- คณะกรรมการชุมชน ได้รับความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ต่อการกำจัดขยะ
- คณะกรรมการชุมชน ได้รับการพัฒนา มีศักยภาพที่ดีขึ้น สามารถถ่ายทอดความรู้ข่าวสารต่อสมาชิกในชุมชนให้ปฏิบัติตามได้
- คณะกรรมการชุมชน ได้รับการปลูกฝัง สร้างจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อสังคมยิ่งขึ้น
- คณะกรรมการชุมชน เกิดความเข้าใจ เกิดความสรัทธาต่อองค์กรเทศบาลมากขึ้น
- คณะกรรมการชุมชน เกิดความสามัคคีปรองดองในหมู่คณะ และเกิดความรู้สึที่ดีต่อกัน ตลอดจนทราบแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นที่เป็นไปในทางเดียวกัน มีการรวมกลุ่มจัดตั้งกองทุนรับซื้อของเก่า
- สภาพแวดล้อมในชุมชนดีขึ้น มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย
- ปริมาณขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลลดลงและไม่มีขยะตกค้างในชุมชนอีกต่อไป

ผู้เสนอโครงการ

นางสุลักษณ์ นิสัยนัตต์ ปลัดเทศบาล

หลักสูตรการอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการขยะมูลฝอย ในเขตเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้นำชุมชน ประชาชน และเจ้าหน้าที่ของเทศบาลในการปฏิบัติงานด้านการจัดการขยะมูลฝอยให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการขยะมูลฝอย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์เฉพาะ

เมื่อจบหลักสูตรนี้แล้วผู้เข้ารับการอบรมสามารถ

1. อธิบายความหมายและกระบวนการเกิดขยะมูลฝอยได้
2. อธิบายถึงโทษและประโยชน์ของขยะมูลฝอยได้
3. วิเคราะห์สถานการณ์และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาได้
4. ถ่ายทอดความรู้ให้แก่สมาชิกในครอบครัวและเพื่อนบ้านและร่วมกันพัฒนาสภาพ

การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนได้อย่างเหมาะสม

โครงสร้างหลักสูตร

1. ภาคการบรรยาย ประกอบด้วย

- 1.1 วิชาปัญหาขยะมูลฝอยของโลก ของประเทศไทยและของเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู
- 1.2 นโยบายเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศไทย
- 1.3 โทษ และประโยชน์ของขยะมูลฝอย
- 1.4 หน้าที่ของเทศบาลเกี่ยวกับขยะมูลฝอย
- 1.5 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องขยะมูลฝอย
- 1.6 ปัญหาและอุปสรรคต่อการกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู
- 1.7 ความร่วมมือของประชาชนต่อการกำจัดขยะมูลฝอย

2. ภาคการฝึกปฏิบัติ ประกอบด้วย

- 2.1 การฝึกปฏิบัติในการคัดแยกขยะมูลฝอย
- 2.2 การฝึกปฏิบัติในการฝังกลบขยะมูลฝอย

2.3 ภาคการสัมมนา

กิจกรรมการเรียนรู้

1. การบรรยาย
2. การสาธิต
3. การศึกษาภาพทัศน์
4. การฝึกปฏิบัติ
5. การศึกษาจากเอกสาร แผ่นพับ แผ่นปลิว

การสัมมนาและการอภิปรายผล

วิสาภาพปัญหาขยะมูลฝอยในปัจจุบัน

1. ขอบเขตวิชา

ศึกษาสภาพปัญหาของขยะมูลฝอยในเมืองใหญ่ทั้งในอดีตและปัจจุบันรวมทั้งวิธีการบริหารจัดการ

2. วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เข้าใจในสภาพปัญหาเกี่ยวกับขยะมูลฝอยของโลก ของประเทศไทย และของเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู ว่ามีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของคนในชุมชนอย่างไรบ้างเพื่อจะได้เกิดแนวคิดที่จะร่วมกันหาทางแก้ไข

3. วัตถุประสงค์เฉพาะ

เมื่อศึกษาวิชานี้จบแล้วผู้เข้ารับการอบรมสามารถ

- 3.1 อธิบายถึงสาเหตุของปัญหาขยะมูลฝอยได้
- 3.2 อธิบายถึงผลกระทบของปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนได้
- 3.3 อธิบายถึงวิธีป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในชุมชนได้

4. ขอบเขตของเนื้อหา

- 4.1 การเกิดขึ้นของขยะมูลฝอย
- 4.2 ประเภทของขยะมูลฝอย
- 4.3 การทิ้งขยะมูลฝอย
- 4.4 การเก็บรวบรวม
- 4.5 การเก็บขน

4.6 การกำจัด

4.7 ผลกระทบของการจัดการที่ไม่ถูกสุขลักษณะ

4.8 ค่าลงทุนในการบริหารจัดการเรื่องขยะมูลฝอย

4.9 สภาพข้อเท็จจริงและสภาพปัญหาในการบริหารจัดการ ของเทศบาลเมืองหนองบัว

ถ้า

5. ระยะเวลา 45 นาที

6. กิจกรรมการเรียนรู้

6.1 การบรรยาย

6.2 การศึกษาภาพทัศน์

6.3 การศึกษาจากตัวอย่างของจริง

6.4 อภิปรายและซักถาม

7. การประเมินผล

7.1 การทดสอบก่อนและหลังการเรียนรู้

7.2 การสังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอภิปรายและซักถาม

วิธานนโยบายของชาติเกี่ยวกับปัญหาของมูลฝอย

1. ขอบเขตของวิชา

ศึกษาถึงนโยบายของชาติตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 เกี่ยวกับปัญหาขยะมูลฝอยของประเทศไทย

2. วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ทราบถึงสถานการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับขยะมูลฝอยในประเทศไทยเป็นอย่างไรและรัฐบาลมีนโยบายที่จะดำเนินการไปในแนวทางใด

3. วัตถุประสงค์เฉพาะ

เมื่อศึกษาวิชานี้แล้วผู้เข้ารับการอบรมสามารถ

3.1 อธิบายถึงสถานการณ์ของปัญหาขยะมูลฝอยของประเทศไทยได้

3.2 อธิบายถึงแนวทางแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยได้

3.3 อธิบายถึงจุดมุ่งหมายของชาติต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยได้

4. ขอบเขตของเนื้อหา

4.1 นโยบายของชาติเกี่ยวกับการจัดการของมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะ

4.2 นโยบายของชาติเกี่ยวกับการควบคุมอัตราการผลิตขยะของประชากรและส่งเสริม

การนำมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์

4.3 นโยบายของชาติเกี่ยวกับการส่งเสริมให้องค์กรเอกชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย

5. ระยะเวลา 45 นาที

6. กิจกรรมการเรียนรู้

6.1 การบรรยาย

6.2 การอภิปรายและซักถาม

6.3 การศึกษาจากเอกสารประกอบการอบรม

7. การประเมินผล

7.1 การทดสอบก่อนและหลังการเรียนรู้

7.2 การสังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอภิปรายและซักถาม

วิชาโทษและประโยชน์ของขยะมูลฝอย

1. ขอบเขตวิชา

1.1 โทษของขยะมูลฝอยต่อสภาพแวดล้อมและสังคม

1.2 ประโยชน์ของขยะมูลฝอยบางประเภท

2. วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เข้าใจถึงโทษและประโยชน์ของขยะมูลฝอยเพื่อนำไปสู่

แนวทางปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

3. วัตถุประสงค์เฉพาะ

เมื่อศึกษาวิชานี้จบแล้วผู้เข้ารับการอบรมสามารถ

3.1 อธิบายถึงโทษและประโยชน์ของขยะมูลฝอยต่อชีวิตประจำวันของคนได้

3.2 สามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดต่อสมาชิกในครอบครัวและเพื่อนบ้านในชุมชนได้

รู้จักหลีกเลี่ยงอันตรายที่จะเกิดขึ้นจากขยะมูลฝอยและรู้จักนำขยะมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ตลอด
ทั้งไม่เป็นผู้ทิ้งขยะที่จะเกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมต่อไป

4. ขอบเขตของเนื้อหา

- 4.1 มลพิษที่เกิดจากขยะต่อดิน น้ำ อากาศ
- 4.2 เชื้อโรคที่เกิดจากขยะ
- 4.3 เหตุรำคาญและอันตรายที่เกิดจากขยะ
- 4.4 การสูญเสียเศรษฐกิจเกี่ยวกับปัญหาขยะ
- 4.5 การทำปุ๋ยหมักจากขยะ
- 4.6 การทำแก๊สชีวภาพจากขยะ
- 4.7 การดัดแปลงขยะมาเป็นของใช้ ของประดับ
- 4.8 การใช้ขยะถมที่
- 4.9 การคัดแยกขยะไว้ขาย

5. ระยะเวลา 2 ชั่วโมง

6. กิจกรรมการเรียนรู้

- 6.1 การบรรยาย
- 6.2 การสาธิต
- 6.3 การศึกษาจากตัวอย่าง
- 6.4 การศึกษาจากภาพทัศน์
- 6.5 การอภิปรายและซักถาม

7. การประเมินผล

- 7.1 การทดสอบก่อนและหลังการเรียนรู้
- 7.2 การสังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอภิปรายและซักถาม

วิชากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องขยะมูลฝอย

1. ขอบเขตวิชา

- 1.1 พ.ร.บ.เทศบาล 2496 มาตรา 50
- 1.2 พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม 2535
- 1.3 พ.ร.บ.สาธารณสุข 2535 มาตรา 18-20
- 1.4 เทศบัญญัติของเทศบาลเกี่ยวกับเรื่องขยะมูลฝอย
- 1.5 พ.ร.บ.รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง 2535

1.6 พ.ร.บ.ทางหลวง 2535 มาตรา 45

1.7 กฎกระทรวงที่ออกตาม พ.ร.บ. ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ทราบถึงข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองไม่ก่อปัญหาให้แก่สังคมและรู้จักรับผิดชอบต่อขยะที่ตนเป็นผู้ผลิตขึ้น

3. วัตถุประสงค์เฉพาะ

เมื่อผู้เข้ารับการศึกษาวิชานี้จบแล้วจะสามารถ

3.1 อธิบายถึงวิธีปฏิบัติให้ถูกกฎหมายบ้านเมืองเกี่ยวกับการทิ้งขยะให้แก่สมาชิกในครอบครัวและสมาชิกในชุมชนได้ทราบ

3.2 ปฏิบัติตัวในเรื่องการทิ้งขยะมูลฝอยในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง

3.3 รับผิดชอบต่อขยะที่ตนเองผลิตขึ้นด้วยการทิ้งให้ถูกที่ ชำระเงินค่าเก็บขนขยะไปกำจัดตามกฎหมาย

4. ขอบเขตของเนื้อหา

4.1 ข้อกำหนดต่าง ๆ ของท้องถิ่น (เทศบาล) เพื่อความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองเพื่อให้ประชาชนถือปฏิบัติ

4.2 อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานจะเข้าไปตรวจสอบ แนะนำการปฏิบัติต่อประชาชนเพื่อประโยชน์ในเรื่องสุขลักษณะของอาคาร

4.3 หน้าที่ของประชาชนที่จะต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย

5. ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

6. กิจกรรมการเรียนรู้

6.1 บรรยาย

6.2 อภิปรายและซักถาม

7. การประเมินผล

7.1 การทดสอบก่อนและหลังการเรียนรู้

7.2 การสังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายและซักถาม

วิชาความร่วมมือของประชาชนต่อการกำจัดขยะมูลฝอย

1. ขอบเขตวิชา

อธิบายถึงการร่วมมือของประชาชนต่อการกำจัดขยะมูลฝอยในครัวเรือน ในชุมชนและในที่สาธารณะทั่วไป

2. วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เข้าใจว่าหากประชาชนมีแต่หน้าที่ทิ้งโดยขาดความรับผิดชอบร่วมกัน ไม่ร่วมมือกันแล้วบ้านเมืองก็จะมีปัญหารุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ

3. วัตถุประสงค์เฉพาะ

เมื่อผู้เข้ารับการอบรมแล้วจะสามารถ

- 3.1 มีทัศนคติที่ดีต่อส่วนรวมมากขึ้น
- 3.2 มีพฤติกรรมในการทิ้งขยะมูลฝอยได้ถูกต้องมากขึ้น
- 3.3 สิ่งแวดล้อมในชุมชนดีขึ้น
- 3.4 ปริมาณขยะมูลฝอยของเทศบาลลดลง

4. เนื้อหาวิชา

- 4.1 วิธีการร่วมมือของประชาชน
- 4.2 วิธีการลดปริมาณขยะมูลฝอย
- 4.3 วิธีการคัดแยกขยะมูลฝอย
- 4.4 วิธีการกำจัดขยะมูลฝอย

5. ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

6. กิจกรรมการเรียนรู้

- 6.1 อภิปรายกลุ่ม
- 6.2 ชักถาม

7. การประเมินผล

- 7.1 การทดสอบก่อนและหลังการเรียนรู้
- 7.2 การสังเกตจากการอภิปรายและชักถาม

กำหนดการอบรมกรรมการชุมชนย่อย
ในเขตเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู
ในวันที่ 11 มีนาคม 2541
ณ ห้องประชุมสหกรณ์ครู จังหวัดหนองบัวลำภู

- เวลา 08.00-09.00 น. ลงทะเบียนและปฐมนิเทศ
- เวลา 09.00-09.30 น. พิธีเปิด
บรรยายพิเศษ
โดย นายกเทศมนตรี
- เวลา 09.30-11.00 น. สภาพปัญหาขยะมูลฝอยในปัจจุบันและนโยบายของชาติ ขอบเขต
เทศบาลต่อการกำจัดขยะมูลฝอย
โดย ปลัดเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู
- เวลา 11.00-12.00 น. โทษ และประโยชน์ของขยะมูลฝอย
โดย ตัวแทนของ สสจ. และหัวหน้ากองอนามัย
- เวลา 12.00-13.00 น. พักรับประทานอาหาร
- เวลา 13.00-14.00 น. สาธิตการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง
โดย หัวหน้างานรักษาความสะอาด เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู และ
ตัวแทนของ สสจ.
- เวลา 14.00-15.00 น. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องขยะมูลฝอย
โดย นิติกรของเทศบาล
- เวลา 15.00-16.00 น. ปัญหาและอุปสรรคต่อการกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมือง
หนองบัวลำภู
โดย เทศมนตรีฝ่ายสาธารณสุข
- เวลา 16.00-17.00 น. ความร่วมมือของประชาชนต่อการกำจัดขยะมูลฝอย อภิปรายกลุ่ม
โดย นายกเทศมนตรี เทศมนตรี ปลัดเทศบาล
หัวหน้าฝ่ายเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลหนองบัวลำภู
หัวหน้ากองอนามัย

ภาคผนวก ก
แผ่นปลิวประชาสัมพันธ์

ขยะมูลฝอย
กำลังจะท่วมคน
ในเขตเทศบาล
เมืองหนองบัวลำภู

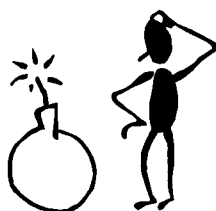
ทำนทราบหรือไม่มูลฝอยคืออะไร

มูลฝอย หรือขยะมูลฝอยคือ

- ☞ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า
 วัสดุพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร ถัง มูล
 สัตว์ หรือซากสัตว์ รวมถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บ
 กวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่
 อื่นๆ

ประเภทมูลฝอย

มูลฝอยแห้ง	มูลฝอยสด	เถ้าถ่าน
ซากสัตว์	เศษมูลฝอยบนถนน	มูลสัตว์
กากของเหลือจากย่อยสลายในถังส้วม		ซากรถยนต์
มูลฝอยจากโรงงาน	มูลฝอยจากการก่อสร้าง	
ตะกอนน้ำโสโครก	มูลฝอยอันตราย	

ขยะมูลฝอยเกิดขึ้นได้อย่างไร

- จากการทำกับข้าวให้เรากินไงล่ะ
- จากเปลือกผลไม้ และถุงขนมของเรา
- จากการเลี้ยงสัตว์ ปุ๋ยพืชผัก ทำนา
- จากการซื้อ ขาย สินค้า
- จากการตัดเย็บ เสื้อผ้า รองเท้า
เครื่องใช้ เครื่องประดับ
- จากการเรียน สอน หนังสือ
- จากทุกอย่างในชีวิตประจำวัน
ใช่หรือไม่

มีขยะอะไรบ้างในเขตเทศบาล

เมืองหนองบัวลำภู

องค์ประกอบมูลฝอยเทศบาลหนองบัวลำภู

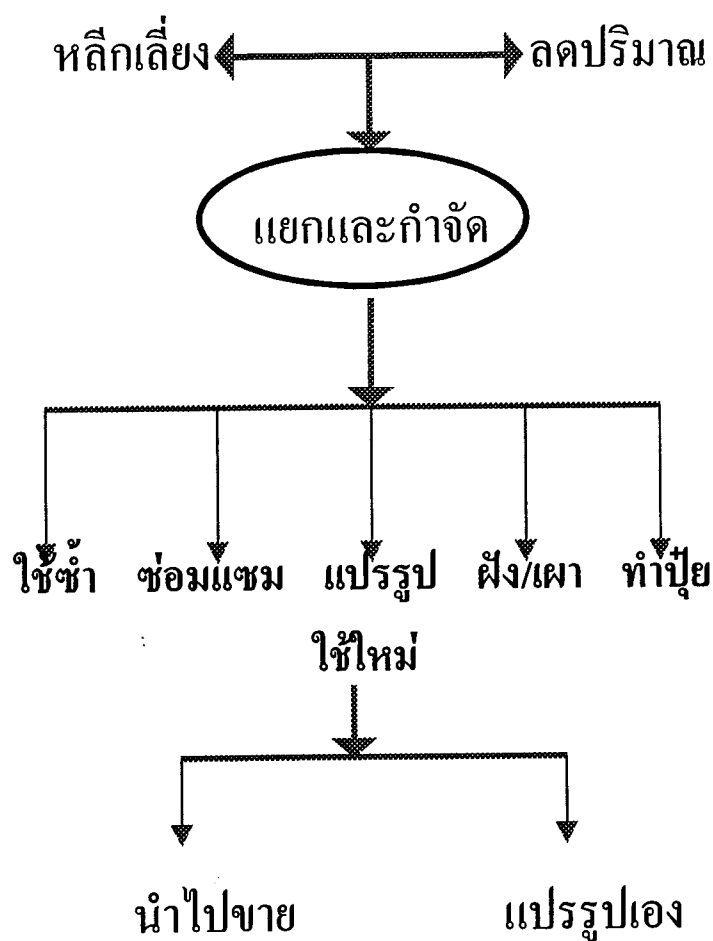
1. เศษอาหาร	50.5 %
2. กระดาษ	9.7 %
3. พลาสติก	7.6 %
4. โลหะ กระป๋อง	8.1 %
5. แก้ว กระฉก	8.4 %
6. อื่นๆ	15.7 %

ขยะเกิดขึ้นวันละเท่าไรในเขตเทศบาลของเรา

วันละ 15,000 ก.ก. จะ เก็บขนได้วันละ
10,000 ถึง 12,000 ก.ก. เท่านั้น ที่เหลืออยู่ไหน ?
ก็อยู่ในชุมชนของเราไงละ

วิธีการลดและนำมาใช้ประโยชน์

ต้องใช้เวลานานเท่าใด ?
ขยะมูลฝอยจึงจะย่อยสลาย

ระยะเวลาการย่อยสลายมูลฝอย

1) เศษกระดาษ	2 - 5 เดือน
2) เปลือกส้ม	6 เดือน
3) ถ้วยกระดาษเคลือบ	5 ปี
4) ก้นบุหรี่	12 ปี
5) รองเท้าหนัง	25-40 ปี
6) กระป๋องอลูมิเนียม	80 - 100 ปี
7) ถุงพลาสติก	450 ปี
8) ฝ้ายอ้อมสำเร็จรูป	500 ปี
9) โฟม	ไม่ย่อยสลายควร
หลีกเลี่ยงการใช้

ประเภทขยะที่สามารถนำมา Recycle

1. กระดาษ

1.1 กระดาษลัง	1.2 กระดาษสี
1.3 กระดาษขาวดำ	1.4 หนังสือพิมพ์
1.5 ถุงปูน	

2. เหล็ก

2.1 เหล็กหนา	2.2 เหล็กบาง
2.3 เหล็กหล่อ	

3. พลาสติก

3.1 พลาสติกขาว	3.2 พลาสติกสี

4. อลูมิเนียม

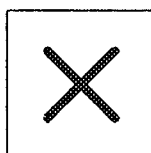
4.1 อลูมิเนียมบาง	4.2 อลูมิเนียมแข็ง
4.3 อลูมิเนียมกะทะ	

5. ทองแดง

5.1 ทองแดง	5.2 ทองเหลือง

6. ขวด

6.1 ขวดแตก	6.2 ขวดน้ำปลา
6.3 ขวดน้ำอัดลมใหญ่	6.4 ขวดน้ำอัดลมเล็ก
6.5 ขวดเบียร์	

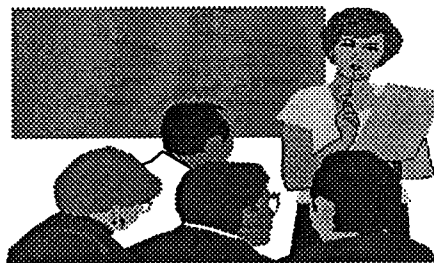

ปัจจุบันขยะที่เกิดขึ้น และเป็นภาระ
 ของเทศบาลหนองบัวลำภู ในการ
 กำจัดไม่ต่ำกว่า 15,000 ก.ก.ต่อวัน
 (ประมาณ 15 ตันต่อวัน) หากท่าน
 มีของเหลือใช้ดังกล่าวข้างต้น ท่าน
 สามารถช่วยลดปริมาณขยะได้โดย
 วิธีการคัดแยกแล้วนำไปจำหน่าย
 ให้กับร้านรับซื้อของเก่าหรือบริจาค
 ให้แก่ผู้ต้องการ เช่น หนังสือเก่ามอบ
 ให้ห้องสมุดชุมชนหรือห้องสมุด
 โรงเรียน เป็นต้น

ปริมาณของขยะขึ้นอยู่กับ

- 1) ดินฟ้าอากาศ
- 2) ฤดูกาล
- 3) ที่ตั้งภูมิศาสตร์
- 4) อุปนิสัยความเป็นอยู่
- 5) สภาพชุมชน
- 6) เศรษฐกิจของชุมชน
- 7) การบริการเก็บรวบรวม
- 8) จำนวนประชากร

ผลกระทบที่เกิดจากมูลฝอย

- 1) เกิดมลพิษ
- 2) แหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค
- 3) เกิดเหตุรำคาญ
- 4) เกิดอุบัติเหตุ
- 5) การสูญเสียทางเศรษฐกิจ
- 6) ขาดสุนทรียภาพ

หลักการจัดการมูลฝอย

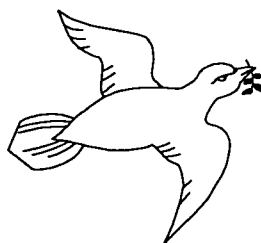
- 1) การเก็บรวบรวม
- 2) การเก็บขน
- 3) การกำจัด

ประโยชน์ที่ได้รับจากการลด

และ

นำมูลฝอยมาใช้ประโยชน์

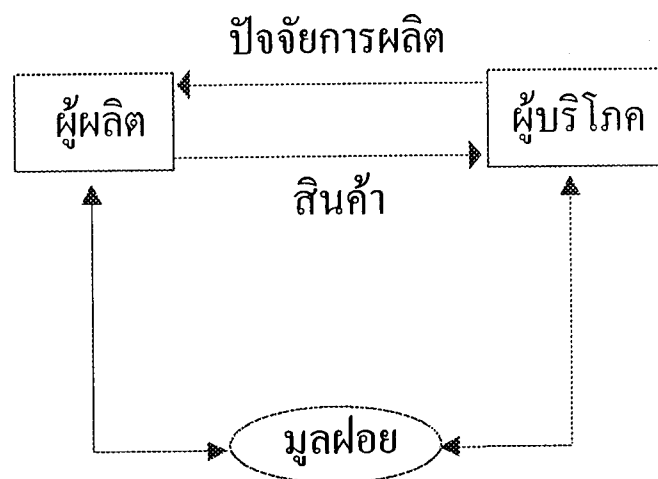
- 1) ช่วยประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ
- 2) ช่วยเพิ่มรายได้
- 3) ลดค่าใช้จ่าย
- 4) ประหยัดพลังงาน
- 5) ลดปัญหามลภาวะ

การกำจัดมูลฝอย

- 1) การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล
- 2) การเผาในเตาเผา
- 3) การหมักทำปุ๋ย

การลดและการนำมูลฝอยไปใช้ประโยชน์

ชาวหนองบัวลำภูช่วยชาติโดยการคัดแยกขยะ

&&&

เนื่องจากปริมาณของขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู มีจำนวนมากขึ้นวันละประมาณ 5 ตัน หรือ 15,000 กิโลกรัม สาเหตุเนื่องมาจากเป็นชุมชนเมือง ประกอบกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์สินค้าชนิดใหม่มีมากมายหลายประเภท ประชาชนสามารถเลือกซื้อได้สะดวกตามความต้องการ ส่งผลให้ปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มจำนวนมากมาย ทำให้เกิดปัญหาที่ตามมาคือ

1. เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย ขยะมูลฝอยจะเป็นบ่อเกิดของเชื้อโรค และเป็นที่อาศัยของสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค เช่น หนู แมลงวัน แมลงสาป ฯลฯ และก่อให้เกิดกลิ่นเหม็นรบกวน รวมทั้งอาจเกิดอุบัติเหตุจากจัมพอก เศษแก้ว ขวดแตก เศษเหล็กที่แหลมคม

2. สร้างความสกปรกรกรุงรัง ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย ทำให้บ้านเมือง ถนนหนทาง คูคลอง สกปรกเป็นที่น่ารังเกียจแก่ผู้พบเห็นและผู้อยู่อาศัย และเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ขยะอุดตันในท่อระบายน้ำ เกิดน้ำท่วมขัง น้ำเน่า เป็นต้น

เราจะช่วยกันลดปริมาณขยะมูลฝอยได้อย่างไร....?

การลดปริมาณขยะมูลฝอยให้ลดลง ก็เท่ากับช่วยลดภาระหน้าที่และช่วยประหยัดงบประมาณของทางราชการที่ต้องใช้ในการเก็บขยะและกำจัดขยะมูลฝอยลงได้ ดังนั้นก่อนที่จะทิ้งสิ่งใดลงถังขยะ ควรหยุดคิดสักนิดว่าสิ่งนั้นยังคงมีประโยชน์กับผู้อื่น หรืออาจนำไปดัดแปลงใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้ เราก็น่าจะช่วยกันลดปริมาณขยะได้โดยวิธีการ ดังนี้

1. ถ้ายังใช้ได้อยู่ (Reuse) เราควรคิดให้รอบคอบว่าของที่กำลังจะทิ้งสามารถนำมาดัดแปลงใช้หรือยังมีประโยชน์ต่อผู้อื่นหรือไม่ ของบางอย่างที่เราไม่ใช่แล้วอาจให้หรือบริจาคกับมูลนิธิหรือองค์กรการกุศลนำไปใช้ประโยชน์ได้ เช่น เสื้อผ้า รองเท้า ของใช้ในบ้านบางอย่างอาจนำไปดัดแปลงใช้ประโยชน์ได้ เช่น ขวดพลาสติกใส่น้ำดื่ม อาจดัดแปลงเป็นกระเช้า กระถางต้นไม้ประดับบ้าน
2. ถ้ายังพอแก้ไขได้ สิ่งของชำรุดควรลองแก้ไขก่อน ถ้าแก้ไขไม่ได้หรือต้องเสียค่าซ่อมแซมมากกว่าซื้อใหม่จึงค่อยทิ้งไป ตัวอย่างเช่น กระดานดำ โต๊ะเก้าอี้ หากชำรุดบางส่วน ควรแยกเอาไม้หรือเหล็ก ส่วนที่ใช้ประโยชน์อย่างอื่น
3. ควรหมุนเวียนกลับมาใช้ (Recycle) วัสดุบางอย่างที่เราคิดว่าเป็นขยะแท้จริง ๆ แล้ว เป็นเงินเป็นทองทั้งนั้น เช่น กระดาษ พลาสติก แก้ว เหล็ก อลูมิเนียม ทองแดง สามารถนำไปหลอมหลอมหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ได้ จึงไม่ควรทิ้งปนกับมูลฝอยอื่น ๆ ควรแยกไว้ต่างหากเพื่อขายให้โรงงานนำไปผลิตหมุนเวียนมาใช้ประโยชน์อีก และ เป็นการเพิ่มรายได้อีกทางหนึ่งด้วย
4. ถ้ามีพิษควรหลีกเลี่ยง สิ่งของบางอย่างมีอันตรายอาจจะระเบิด ถ้าไม่ เป็นไม่ควรซื้อมาใช้ ถ้าหลีกเลี่ยงไม่ได้ควรระมัดระวังและใช้ให้หมดอย่าเหลือทิ้งเป็นขยะมูลฝอย เพราะจะเป็นอันตรายต่อคน สัตว์ และสิ่งแวดล้อมได้ เช่น กระป๋องสเปรย์ฉีดยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช หลอดไฟนีออน สเปรย์ฉีดผม ฯลฯ

วิธีการที่ทุกครัวเรือนควรปฏิบัติเพื่อช่วยลดปัญหาขยะมูลฝอย

1. ทุกครัวเรือนควรมีถังขยะประจำบ้าน อย่างเพียงพอและทิ้งขยะลงในถังขยะเท่านั้น เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย และสะดวกต่อการเก็บขนไปกำจัด
 - ถังขยะควรทำด้วยวัสดุที่ทนถาวร มีฝาปิดมิดชิด
 - ถังขยะควรมีขาตั้งหรือตั้งให้สูงจากพื้นประมาณ 50 เซนติเมตร เพื่อป้องกันสัตว์คุ้ยเขี่ย
2. ควรมีการแยกขยะก่อนนำไปทิ้งลงในถังขยะ โดยใช้ระบบถัง 2 ใบคือ
 - ถังขยะเปียก ใส่ขยะที่เน่าเปื่อยต้องเก็บทุกวัน เช่น เศษอาหาร เศษผักผลไม้
 - ถังขยะแห้ง ใส่ขยะประเภท เศษกระดาษ เศษผ้า ถูพลาสติก ฯลฯ
3. ควรให้ความร่วมมือแก่พนักงานเก็บขนขยะมูลฝอย ด้วยการรวบรวมขยะมูลฝอย จากครัวเรือนส่งให้พนักงานหรือรถขนขยะ เพื่อให้เกิดความเรียบร้อย ไม่มีขยะตกค้าง โดยนำขยะใส่ถุงหรือภาชนะให้เรียบร้อย
4. ไม่ทิ้งขยะลงบนถนนหนทาง สนามหญ้าหรือสถานที่สาธารณะเพราะจะทำให้สกปรก ไม่สวยงามและเป็นแหล่งแพร่เชื้อโรค
5. ไม่ทิ้งขยะลงบนท่อระบายน้ำ แม่น้ำลำคลองตลอดจนแหล่งน้ำต่าง ๆ เพราะเป็นเหตุให้เกิดน้ำเสีย น้ำเน่า ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์ สิ่งแวดล้อมอาจทำให้ท่อระบายน้ำอุดตัน เกิดภาวะน้ำท่วม
6. ช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอยด้วยการนำมาใช้ประโยชน์ เช่น รวบรวมเศษอาหาร ผัก ผลไม้ที่เหลือไปทำปุ๋ยหมัก นำไปบำรุงดินในการปลูกต้นไม้ เศษอาหาร อาจนำไปเลี้ยงสัตว์
7. ควรแยกขยะจำพวกกระดาษหนังสือพิมพ์ ขวด พลาสติก เหล็ก

อูมิเนียม ออกจากมูลฝอยอื่น ๆ เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอย หรือค่าใช้จ่ายในการเก็บขนและนำไปขายเป็นการเพิ่มรายได้อีกด้วย

8. ขยะมูลฝอยประเภท แก้วแตก ขวดแตก หลอดไฟฟ้าหรือของมีคม ควรห่อด้วยกระดาษให้มิดชิดแล้วเขียนด้วยข้อความว่า “ ขยะอันตราย” เพื่อให้พนักงานเก็บขนขยะมูลฝอยรู้ว่าเป็นขยะอันตราย

9. ลดการใช้ถุงพลาสติก เวลาเราไปตลาดหรือห้างสรรพสินค้า เราจะได้ถุงพลาสติก กลับบ้านจำนวนมาก ซึ่งพลาสติกเป็นวัสดุที่ย่อยสลายยาก ถ้านำไปเผาก็จะก่อให้เกิดก๊าซพิษ หรือถ้าฝังกลบจะมีสารตกค้างในดินเราจึงควรลดการใช้ถุงพลาสติกโดยใช้ ถุงกระดาษ ถุงผ้า หรือตระกร้า ไปจ่ายตลาดแทนการใช้ถุงพลาสติก

10. หลีกเลี่ยงการใช้โฟม โดยใช้วัสดุย่อยสลายตามธรรมชาติแทน เช่น ใช้ ฟางข้าว เถาวัลย์แทนหรือที่ทำด้วยโฟม ใช้กาบกล้วย กาบมะพร้าว ทำกระทง เป็นต้น

จากวิธีการดังกล่าวข้างต้น จะช่วยให้ปริมาณขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู ลดลงไปในปริมาณที่มาก เทศบาลก็สามารถเก็บขนขยะได้หมดไม่ตกค้างในชุมชนอีกต่อไป และยังช่วยประหยัดพื้นที่ที่ใช้ในการกำจัดขยะให้สามารถใช้ประโยชน์ต่อไปได้อีกหลายปี นอกจากนั้นยังช่วยให้จังหวัดหนองบัวลำภูของเราเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดตาสามารถดึงดูดความสนใจของแขกบ้าน แขกเมืองที่มาเที่ยวชมจังหวัดหนองบัวลำภูต่อไป ชาวหนองบัวลำภู จงมาช่วยกันสร้างจิตสำนึก และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ดีและต้อนรับปี

“ Zmazing Thailand “

ด้วยความปรารถนาดีและหวังใจ จากเทศบาลเมืองหนองบัวลำภู